

Könyv született a Szent Imre Gimnázium száz évéről

Neobarokk saga

Kiadták „a ház könyvét” – százévnvi szentimrés–jóskás múltat tömörített ötszáz oldalba Turócziné Pesty Ágnes főszerkesztő és csapata. Az eredmény Barlay Bence igazgató szerint több mint iskolatörténet: neobarokk kulisszák között játszódó saga.

ANNO

A New York irodalma

ABLONCZY BÁLINT

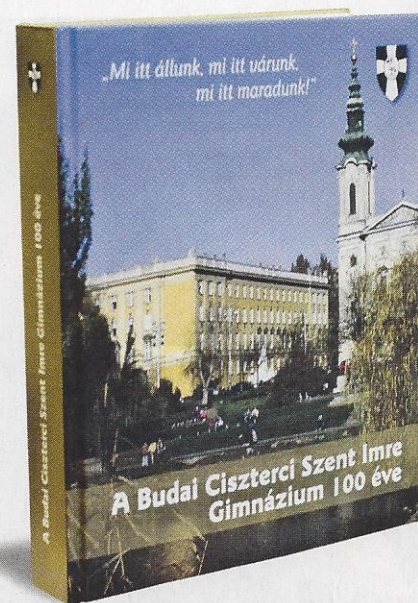
| pestbudailatkep@hetivalasz.hu

Egy hely, ahol minden az írókról és az irodalomról szól: így maradt meg a köztudatban a New York kávéház. Kései utódja, az elegáns hotel az év szállodája lett nemrég. Születések a New Yorkot exkluzív helynek szánta *Steuer Sándor* tulajdonos, ahol cigányzene, katonazenekar, szökökút, velencei csillárok várták a nagyérdeműt. A magyar irodalom szerencséjére azonban hamarosan írók, költők, újságírók verték fel tanyájukat a kávéházban. E megtelepedésben persze szerepe volt a legendás *Reisz Gyula* főpincérnek, aki állítólag egy szerkesztőnél pontosabban ismerte egy-egy borzas ifjú tehetség értékét, s a delikvens ennek megfelelő hitelt kaphatott. Itt szerkesztette a *Nyugatot* 1908-as indulása után *Ignotus* és *Osvát Ernő*, itt dolgozott *Molnár Ferenc*, *Móricz*, *Kosztolányi*, *Ady* és *Krúdy Gyula* is. Utóbbi szinte hazajárt, mert éveken keresztül lakott a szemközti Meteor szállóban, a mai VII. kerületi polgármesteri hivatalnak otthont adó épületben. Krúdy írta meg azt is az Ady Endre éjszakáiról szóló művében, hogy az irodalom pártolásának is volt határa. Miután *Karinthy Frigyes* egyszer a véletlenül kiöntött tintával tönkretett egy drága sűrű kanapét, a pincérek immár nem szolgálták fel a szerkesztő uraknak az íráshoz szükséges kék fluidumot a jófajta kapuciner mellé.

B. A. | pestbudailatkep@hetivalasz.hu

Bár a ciszterciek XI. kerületi Szent Imre Gimnáziumát az 1948-as államosítás után két évvel megfosztották időszerűtlenné vált nevétől, és az intézmény „ideiglenesen” (1997-ig) a József Attila védjegy alatt működött tovább, van valami, ami az iskola 1912-es indulásától kezdve állandó: az évkönyvkészítési „kényszer”. Túl sok jó sztori, beszédes fénykép halmozódott fel ahhoz, hogy meg lehessen úszni a dokumentálást. Aztán a százéves jubileumon úgy döntött a szentimrés-jóskás közösség, hogy fiók-, padlás- és raktársöprést tart; a korábban már iktatott emlékek mellett „apokrif” iratok és régi hangfelvételek is előkerültek, illetve friss visszaemlékezések születtek – abban a hitben, hogy a történelem tényleg az élet legjobb tanítómestere.

A könyv mellé takaros könyvbemutató dukált. A február 18-i est moderátora az öregdiáksereg láttán meg is jegyezte: általában temetésen fut össze az ember olyan „családtagokkal”, akikkel – bár innen-onnan már hallott róluk – élőben soha nem találkozott. A vendégeket persze nem a gyász, hanem a közös múlton való önfeledt „rágódás” vágya terelte be a neobarokk épület dísztermébe. Spontán meglevenedett hát a kötet mottója – „Mi itt állunk, mi itt várunk, mi itt maradunk!” –, mely az államosítás nagy tanújától, *Brisits Frigyes* volt igazgatótól származik. A könyv pedig csupa kaland: egy rövid történet a zenetudós *Rajeczky Benjamin*ról, amint az 1939-es karácsonyi szüenidőben az ausztriai Kitzbühelben „hűttézik” a tanítványával; egy zászló, melyet a szentimrés

cserkészek – *Latinovits Zoltán* vezette – Solyom örse használt; egy fénykép a *Pröhle Gergely* és *Rókusfalvy Pál* által fémjelzett Studium Dixieland Bandról (a későbbi Pa-Dö-Dö *Falusi Mariann*-jának társaságában).

A kötetben több, a József Attila-időszakban végzett diák értekezik arról, hogy miként járta át a ciszter kontinuitás az államosítás utáni esztendőket – ám a jubileumi kiadvány azt is bizonyítja, hogy a '90-es években visszatért egyházi fenntartóknak sem „bűdös” a jóskás múlt. Noha *Uj Péter*, a *444.hu* portál mai főszerkesztője 1998-ban még azon kesergett a *Népszabadságban*, hogy a cisztereknek eszük ágában sincs vállalni senkit önmagukon kívül („így semmisítődtek meg a mi gimnazista éveink”), a könyv ezt az írást ugyancsak közli. Büszkén vállalja a hagyományt: ezt is, azt is.